

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Investiční aktivita municipalit

Vypracovala: Natálie Hulanová
Vedoucí práce: doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

České Budějovice 2022

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Natálie HULANOVÁ**
Osobní číslo: **E18039**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Téma práce: **Investiční aktivita municipalit**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování

Jedním z významných rysů ekonomiky municipalit je relativně vysoký podíl kapitálových výdajů na výdajové straně jejich rozpočtu. Cílem bakalářské práce je charakterizovat chování obcí v ČR z hlediska kapitálových výdajů a najít faktory, které toho chování ovlivňují.

Rámcový postup zpracování:

1. Rozpočty municipalit. Funkce, struktura. Přehled literatury.
2. Kapitálové výdaje municipalit, jejich role, specifika a financování. Přehled literatury.
3. Teoretické faktory ovlivňující investiční rozhodování municipalit. Přehled literatury.
4. Rozpočty obcí v ČR. Charakteristika. Analýza agregovaných dat.
5. Kapitálové výdaje obcí v ČR. Analýza dat výběrového souboru a jeho statistické vyhodnocení s důrazem na vysvětlení rozdílů v kapitálových výdajích.

Zdrojem dat bude zejména databáze ARIS, ÚFIS a Monitor Ministerstva financí ČR.

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- JÍLEK, M. (2008). *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI-Wolters Kluwer.
PEKOVÁ, J. (2011). *Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer.
PROVAZŇÍKOVÁ, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 3. vyd., Praha: Grada Publishing.
SEDMIHRADSKÁ, L. (2016). *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolter Kluwer.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 5. února 2020
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2021

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 5. února 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13. 4. 2022

.....
Natálie Hulanová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Milanu Jílkovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky. Dále bych ráda poděkovala své rodině, která mě po celou dobu studia na Jihočeské univerzitě podporovala.

Obsah

1	Úvod	2
2	Přehled literatury	3
2.1	Rozpočet obce	3
2.1.1	Charakteristika	3
2.1.2	Rozpočtová skladba	6
2.1.3	Příjmy	8
2.1.4	Výdaje	10
2.2	Kapitálové výdaje	12
2.3	Faktory ovlivňující výdaje obcí	15
3	Metodika	18
3.1	Cíl práce	18
3.2	Časová řada	18
3.3	Použitý vzorek obcí	18
3.4	Zdroje dat	19
3.5	Zpracování dat	20
3.6	Analyzované faktory ovlivňující kapitálové výdaje obcí	21
3.7	Regresní analýza panelových dat	26
3.8	Agregátní údaje o výši a dynamice kapitálových výdajů obcí v ČR v běžných cenách	26
3.8.1	Vývoj běžných a kapitálových výdajů obcí ČR	27
3.8.2	Celkové a kapitálové výdaje na jednoho obyvatele	28
3.8.3	Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích	29
3.8.4	Podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru	30
3.8.5	Podíl kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu	31
3.9	Agregátní údaje o výši a dynamice kapitálových výdajů obcí v ČR ve stálých cenách	32
3.9.1	Vývoj běžných a kapitálových výdajů obcí ČR	32
3.9.2	Celkové a kapitálové výdaje na jednoho obyvatele	34
3.9.3	Podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru	35
3.9.4	Podíl kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu	36
3.10	Faktory ovlivňující kapitálové výdaje obcí v Jihočeském kraji	37
4	Závěr	41
5	Summary	43
6	Seznam literatury	44
7	Seznam tabulek a obrázků	

1 Úvod

Obec je základní územní samosprávný celek, který plní samosprávné funkce na základě samostatné nebo přenesené působnosti. Samostatná působnost obce má zákonem upravené pravomoci, zatímco přenesenou působnost vykonávají výkonné orgány obce, které jsou kontrolovány orgány státní správy. Mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada, starosta a místostarostové, obecní úřad, výbory a komise.

Jeden z nejdůležitějších nástrojů obce je územní rozpočet, který je sestavován každoročně a dělí se na příjmovou a výdajovou stranu. Klíčovou funkcí obce je zabezpečování veřejných statků pro obyvatelstvo. Při zajišťování statků a služeb dochází ke vzniku běžných (provozních) a kapitálových (investičních) výdajů.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit chování obcí v České republice z hlediska kapitálových výdajů a najít faktory, které je ovlivňují. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části je popsán rozpočet obce, rozpočtová skladba, příjmy a výdaje. Dále jsou definovány kapitálové výdaje a faktory, které je ovlivňují.

Praktická část začíná metodikou, kde jsou uvedené metody zkoumání a hypotézy, které jsou testovány. Je zkoumána časová řada v období od roku 2010 do roku 2020. V první části jsou analyzovány kapitálové výdaje obcí v České republice pomocí popisné statistiky. V druhé části je definován vybraný vzorek obcí. Pomocí regresní analýzy je testována statistická významnost jednotlivých faktorů ovlivňujících kapitálové výdaje obcí.

2 Přehled literatury

2.1 Rozpočet obce

2.1.1 Charakteristika

Peková (2011) definuje územní rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond, který funguje na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Zároveň je i bilancí, která vyrovnává příjmy a výdaje. Dle Provazníkové (2015) je územní rozpočet považován za finanční plán, který se sestavuje na období jednoho roku. Dále může také sloužit jako nástroj na prosazování cílů obecních a regionálních politik.

Rovnice 1: Vzorec hospodaření rozpočtu

$$F_1 + P - V = F_2 \quad (1)$$

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provazníkové (2015)

F_1 peněžní prostředky v rozpočtu na začátku rozpočtového období

P příjmy

V výdaje

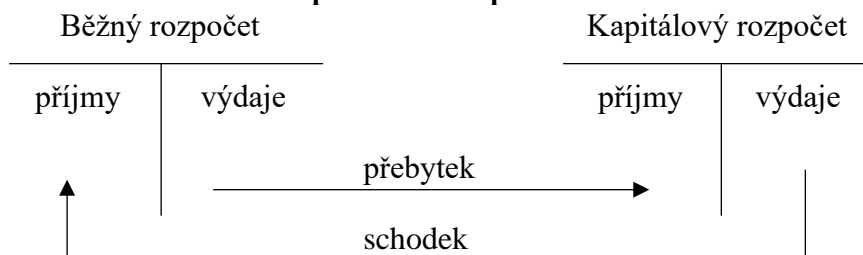
F_2 peněžní prostředky v rozpočtu na konci rozpočtového období

Sedmihradská (2015) uvádí kontrolu, plánování a řízení jako funkce rozpočtu. Při plánování se vedení obce soustředí na stanovení cílů a rozhoduje, které programy se musí omezit a které přidat. Během řízení se snaží vedoucí pracovníci najít nejvhodnější způsoby, jak stanovené cíle splnit. V průběhu kontroly se vedení obce pokouší dodržet výdajové limity a vykazování. Dle autorky je kontrola dominantní funkcí rozpočtu.

Běžný a kapitálový rozpočet

Provazníková (2015) považuje běžný (provozní) rozpočet za bilanci běžných příjmů a běžných výdajů. Jedná se o každoročně se opakující běžné příjmy, kterými se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím běžných výdajů. Tománek (2006) zmiňuje, že výsledek bilance běžného rozpočtu může být nulový, kladný či záporný. Rozhodujícím požadavkem na rozpočet je jeho přebytkovost nebo minimálně vyrovnanost. Dle Pekové (2011) může být přebytek běžného rozpočtu převeden do kapitálové části. Vyrovnaný běžný rozpočet dle Provazníkové (2015) znamená, že se příjmy rovnají výdajům. Pokud je rozpočet sestaven jako deficitní, běžné příjmy jsou menší než běžné výdaje. Sedmihradská (2015) dodává, že v tomto případě je hospodaření obce dlouhodobě neudržitelné a musí být provedeny určité změny.

Obrázek 1: Vztah běžného a kapitálového rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provažníkové (2015)

Provažníková (2015) uvádí, že v kapitálovém rozpočtu se především zachycuje financování investičních potřeb. Kapitálové příjmy a kapitálové výdaje jsou většinou jednorázové a neopakovatelné. Výdaje na investice jsou relativně vysoké, proto by měl tento rozpočet sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv.

Tománek (2006) zmiňuje, že výsledek bilance příjmů a výdajů kapitálového rozpočtu může být stejně jako u běžného rozpočtu nulový, kladný či záporný. V případě deficitního kapitálového rozpočtu musí být použity k reálnému vyrovnání vlastní prostředky z minulého období nebo zápůjční prostředky, které musí být z dlouhodobého hlediska splaceny. Přebytkový kapitálový rozpočet může dlouhodobě pokrýt deficit běžného rozpočtu.

Tabulka 1: Kapitálový rozpočet

Příjmy	Výdaje
z prodeje majetku	na investice
kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	kapitálové dotace jiným rozpočtům
příjmy z investičních úvěrů a půjček apod.	na nákup obligací, akcií
příjmy z emise vlastních obligací	poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
dary na investice	splátky dříve přijatých půjček
přebytek běžného rozpočtu	krytí deficitu běžného rozpočtu

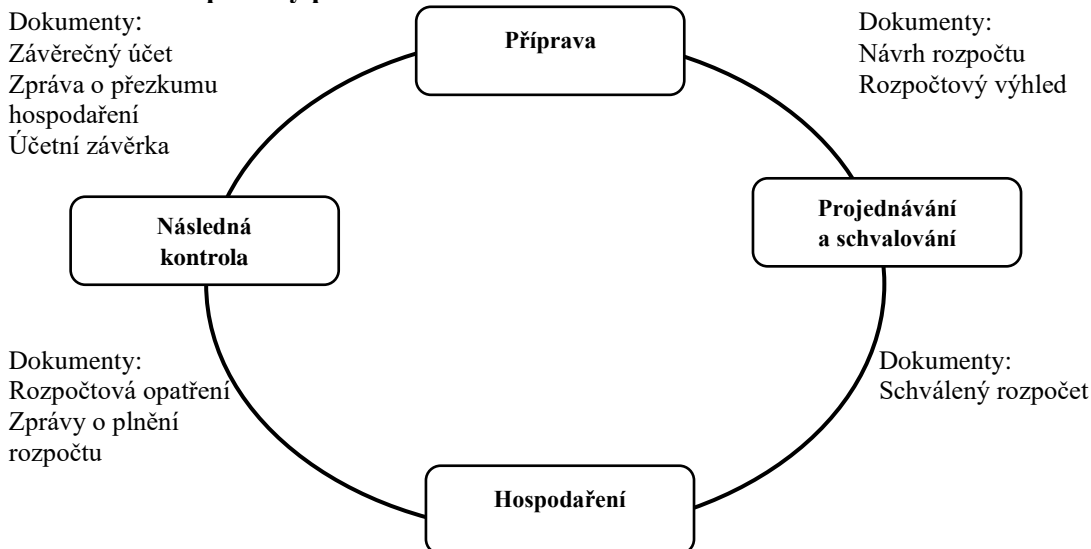
Zdroj: Vlastní zpracování dle Pekové (2011)

V tabulce 1 můžeme vidět schéma kapitálového rozpočtu, kde jsou zobrazeny základní kapitálové příjmy a kapitálové výdaje.

Rozpočtový proces

Provazníková (2015) uvádí, že se jedná o proces, jenž zahrnuje činnosti nezbytné k řízení hospodaření v daném rozpočtovém období trvající obvykle 1,5 až 2 roky. Sedmihradská (2015) popisuje základní fáze rozpočtového procesu, kterými jsou sestavení návrhu, projednání a schválení, hospodaření dle rozpočtu a následná kontrola plnění. Během těchto činností vzniká mnoho dokumentů.

Obrázek 2: Rozpočtový proces

Zdroj: Vlastní zpracování dle Sedmihradské (2015)

Jelikož se tento proces týká několika let, tak v každé chvíli probíhá současně několik rozpočtových cyklů. Před začátkem rozpočtového roku se připraví návrh rozpočtu. Jeho projednávání a schvalování probíhá v zastupitelstvu. Během roku se hospodaří dle schváleného rozpočtu, který může být upravován pomocí rozpočtových opatření. Provazníková (2015) doplňuje, že těmito opatřeními se rozumí povolené přesuny prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů. Může se také jednat o povolené překročení rozpočtu podřízené organizace. Dle Pekové (2011) se vykonává také průběžná kontrola a je sestaven přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu obce.

Dále autorka zmiňuje určité zásady uplatňované při rozpočtovém procesu. Mezi základní rozpočtové zásady patří každoroční sestavování a schvalování, reálnost, pravdivost, úplnost, jednotnost, dlouhodobá vyrovnanost, hospodárnost a efektivnost rozpočtu. Velmi důležitá je také finanční kontrola a účetní audit. Informovat občany o hospodaření obce má za úkol publicita.

2.1.2 Rozpočtová skladba

Ve veřejných rozpočtech se používá systematické, jednotné a závazné třídění příjmů a výdajů. Rozpočtová skladba se vztahuje na operace rozpočtů a ostatních peněžních fondů a dobrovolných svazků obcí. Nevztahuje se na fond cizích a sdružených prostředků a podnikatelskou činnost (Rektořík, Šelešovský, 2002).

Při třídění příjmů a výdajů jsou dle Pekové (2004) respektovány určité zásady:

- zásada jednotnosti a závaznosti
- zásada stability třídění rozpočtů
- potřeba agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace
- zásada srozumitelnosti
- zásada kompatibility

Druhy třídění příjmů a výdajů

Odpovědnostní

Dle Provaníkové (2015) se také nazývá kapitální. V současnosti má státní rozpočet 42 kapitol. Pro obce se jedná o nepovinné třídění příjmů a výdajů.

Druhové

Autorka považuje toto třídění za základní. Třídí peněžní operace na příjmy, výdaje a financování. Používá se čtyřmístný číselný kód, který rozlišuje třídy, seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivé položky.

Peková (2011) dělí příjmy na dvě základní podskupiny, vlastní příjmy (běžné i kapitálové) a přijaté dotace. Provaníková (2015) třídí příjmy do čtyř tříd:

- Třída 1 – daňové příjmy
- Třída 2 – nedaňové příjmy
- Třída 3 – kapitálové příjmy
- Třída 4 – přijaté dotace

Daňové příjmy jsou povinné a neopětované. Vyplývají především z daní, sociálního a zdravotního pojištění, doplateků včetně daní a sankcí za pozdní placení. Nedaňové příjmy jsou opětované příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb, sankční příjmy nevztahující se k daním a přijaté splátky půjček. Kapitálové příjmy plynou z prodeje investičního majetku a finančních aktiv. Přijaté dotace se dále člení na běžné a kapitálové.

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky. Třídí se do 5. a 6. třídy:

- Třída 5 – běžné výdaje
- Třída 6 – kapitálové výdaje

Uvnitř každé třídy jsou výdaje podrobně členěny. Do běžných výdajů řadíme neinvestiční nákupy, transfery a půjčky. Především se hradí náklady, které souvisí s provozem podniku (mzdy, pojistné). Kapitálové výdaje se skládají z investičních nákupů a transfer. Za investiční nákup se považuje pořízení investičního majetku, akcií a majetkových účastí.

Peková (2011) zmiňuje, že zvláštní postavení má financování, které se nachází v třídě 8. Člení se na tuzemské a zahraniční, dále na krátkodobé a dlouhodobé. Do financování se zahrnují i opravné položky. Provozníková (2015) uvádí, že do této třídy patří položky vyjadřující změnu stavu peněžních prostředků na bankovních účtech.

Odvětvové

Dále autorka definuje příjmy a výdaje dle odvětví. Využívá se čtyřmístný kód třídění na skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy. Skupiny se člení na:

1. Zemědělství a lesní hospodářství
2. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Služby pro obyvatelstvo
4. Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Všeobecná veřejná správa a služby

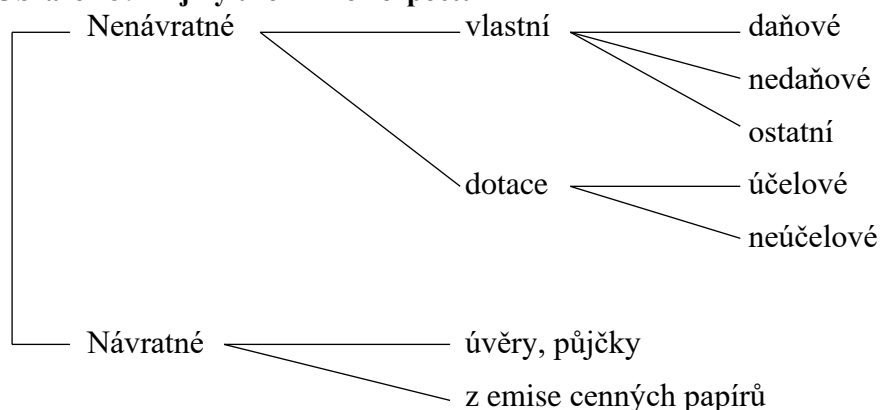
Konsolidační

Prvkem rozpočtové skladby jsou záznamové položky. Rektořík a Šelešovský (2002) rozdělují příjmy a výdaje podle stupňů konsolidace.

2.1.3 Příjmy

Místní rozpočty získávají příjmy daňové, nedaňové, transfery a dotace, úvěry či půjčky (Provazníková, 2015).

Obrázek 3: Příjmy územního rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Pekové (2004)

Na obrázku 3 vidíme rozdělení příjmů územního rozpočtu. Nenávratné příjmy dělíme na vlastní a dotační. Do vlastních příjmů patří daňové, nedaňové a ostatní příjmy. Mezi daňové příjmy řadíme správní poplatky, svěřené, sdílené a místní daně. Nedaňové příjmy plynou z majetku, podnikání a mimorozpočtových fondů. Jedná se také o uživatelské poplatky a dary. Dotace jsou účelové a neúčelové. Úvěry, půjčky a příjmy z emise cenných papírů jsou příjmy návratné. Příjmy také rozlišujeme podle toho, zda jsou plánovatelné nebo nahodilé (Peková, 2004).

Daňové příjmy

Peková (2011) považuje z hlediska významnosti daňové příjmy za nejdůležitější. Jsou podobné běžným příjmům a opakují se každý rok, ale v různé výši. Jílek (2008) doplňuje, že struktura těchto příjmů je ovlivněna výnosy jednotlivých daní a daňovým určením.

Dle zákona č. 243/2000 Sb. daňové příjmy tvoří

- a) výnos daně z nemovitostí, příjemcem je obec, ve které se nemovitost nachází,
- b) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob (DPFO) ze závislé činnosti odváděné plátcem daně, s výjimkou DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- d) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby,

- e) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu DPFO s výjimkou uvedených v písmenech c), d) a i),
- f) podíl na 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob (DPPO), s výjimkou výnosů uvedených v písmenu g) a s výjimkou, kdy poplatníkem je kraj,
- g) DPPO v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu DPFO ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou DPFO vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 25,84 % výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na DPFO a výnosu DPFO, která je rovna paušální dani.

Dle zákona je podíl stanoven na základě poměru počtu zaměstnanců v obci k celkovému počtu zaměstnanců.

Nedaňové příjmy

Provazníková (2015) zmiňuje, že za tradiční příjmy jsou považovány příjmy z podnikání. Patří sem zisky z municipálních a regionálních podniků, podíly na zisku, příjmy z pronájmu majetku a příjmy z obchodování s cennými papíry.

Uživatelské poplatky jsou pro obce důležité, protože většinu služeb pro občany poskytuje obec sama. Císařová a Pavel (2008) uvádí, že lze vybírat poplatek ze psů, za lázeňský či rekreační pobyt, za využívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity a další. Nejvýznamnější je poplatek za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Dotace

Toth (1998) popisuje, že obcím můžou vzniknout výdaje, které nebude možné pokrýt vlastními zdroji. Kvůli těmto situacím existují určité prostředky, které stát přerozděluje.

Peková (2011) definuje běžnou účelovou dotaci, která se týká neinvestičních potřeb a je vždy poskytována na nějaký konkrétní účel. Slouží k financování vzdělání, bezpečnosti a záchranných služeb. Často se také z běžných účelových dotací financují náklady na výkon státní správy. Z kapitálových účelových dotací se hradí investiční nákupy, jedná se o financování konkrétních investic a s nimi spojenými výdaji. Pokud dotace nemá předem vymezený účel a podmínky, jedná se o neúčelovou dotaci. Omezenost

je pouze dána tím, zda se jedná o běžnou či kapitálovou dotaci. Běžná neúčelová dotace je opět pouze na neinvestiční potřeby, zatímco kapitálová neúčelová dotace se vyskytuje spíše výjimečně.

Úvěry a půjčky

Toth (1998) sem řadí úvěry od peněžních ústavů a půjčky, které poskytuje jiný subjekt. Dle Pekové (2011) je úvěr relativně dostupný zdroj příjmů. Obce využívají krátkodobé úvěry se splatností do jednoho roku, střednědobé se splatností do deseti let a dlouhodobé se splatností delší než deset let.

Krátkodobé úvěry jsou poskytovány obcím několikrát během rozpočtového období. Především se využívají na doplnění běžných příjmů, které v rozpočtu chybí. Střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou využívány na investiční účely. Obce čerpají tyto úvěry na základě přijatých faktur za investiční dodávky.

Příjmy z emise cenných papírů

Toth (1998) uvádí, že obec nakupuje cenné papíry od jiných subjektů nebo může emitovat komunální dluhopisy. Často je účelem této emise získat prostředky ke zlepšení úrovně služeb poskytovaných obyvatelstvu. Ze získaných prostředků se financuje výstavba ekologických zařízení nebo výstavba kulturních, společenských a sportovních zařízení.

Obecní zastupitelstvo rozhodne, zda obec bude vydávat komunální dluhopisy. Potom je nutné vyplnit žádost o vydání dluhopisů a předložit ji ministerstvu financí.

2.1.4 Výdaje

Obce mají důležitý podíl na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Velká část výdajů jde právě na zabezpečení těchto statků (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Podle Provazníkové (2015) lze výdaje členit z několika hledisek:

- ekonomické hledisko
- rozpočtová skladba
- infrastruktura
- funkce veřejných financí
- rozpočtové plánování

Členění dle ekonomického hlediska

Autorka z tohoto hlediska člení výdaje na běžné a kapitálové, které jsou vysvětleny v kapitole 2.2. Z běžných výdajů se financují běžné potřeby v příslušném rozpočtovém roce. Jedná se o opakující se výdaje, které jsou především určeny na platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody, paliv a energie.

Členění dle rozpočtové skladby

Podrobné členění běžných a kapitálových výdajů upravuje vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě (Jáč, 2010).

Jílek (2008) zmiňuje, že druhovému členění běžných výdajů dominují nákupy zboží a služeb. Velkou část tvoří i neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím. Důležité jsou také neinvestiční transfery obyvatelstvu. Jedná se především o sociální dávky, které jsou poskytovány zdravotně postiženým a sociálně potřebným občanům.

Významné běžné výdaje v odvětvovém členění jsou výdaje na bydlení a územní rozvoj, dopravu, vzdělání, sociální věci a politiku zaměstnanosti. Za nejvyšší jsou považovány výdaje na činnost místní správy.

Členění dle charakteru infrastruktury

Dle Pekové (2011) rozlišujeme výdaje podle ekonomické nebo sociální infrastruktury. Výdaje na ekonomickou infrastrukturu zahrnují běžné i kapitálové výdaje určené na produkci statků. Řadíme sem výdaje, které využívají nejen občané, ale i firmy. Jedná se například o výdaje na provoz a údržbu veřejných komunikací, veřejných prostranství a parků, vodovodů, kanalizací, čističek odpadních vod. Do výdajů na sociální infrastrukturu patří výdaje na občanskou vybavenost, kam jsou zahrnovány běžné a kapitálové výdaje na vzdělání, na péči o zdraví, výdaje na výstavbu a provoz sociálních zařízení, na kulturu, sport a další.

Členění dle funkcí veřejných financí

Výdaje dělíme na alokační, redistribuční a stabilizační. Do alokačních výdajů patří nákup služeb od soukromých podnikatelů a výdaje na uhrazení ztráty vlastních podniků. Na výši těchto výdajů má vliv rozsah odpovědnosti a pravomoci za zabezpečování veřejných statků a také rozsah lokálního a regionálního veřejného sektoru. Provaníková (2015) uvádí, že alokační výdaje mají určité stabilizující účinky. Obce ovlivňují poptávku po pracovních příležitostech a stabilizují zaměstnanost pomocí nákupu statků a služeb či dotací a příspěvků firmám. Redistribuční výdaje souvisí s peněžními transfery

obyvatelstvu. Jsou poskytovány nenárokové sociální dávky, dotace a příspěvky na nájemné a další kompenzace. Výdaje na redistribuční činnosti jsou považovány za doplňkové.

Členění dle rozpočtového plánování

Jáč (2010) z hlediska rozpočtového plánování člení výdaje na plánovatelné a neplánované. Plánovatelné výdaje lze poměrně přesně naplánovat. Z těchto výdajů obec financuje provoz škol, učební pomůcky, platy zaměstnanců obce a další. Neplánované výdaje jsou většinou nahodilé a vyskytují se v průběhu rozpočtového období. V podstatě nelze vznik a výši těchto výdajů naplánovat. Patří sem výdaje sankční povahy nebo výdaje, které vznikají nahodilými událostmi. Neplánované výdaje jsou obvykle financovány z rezerv obce.

2.2 Kapitálové výdaje

Podle Jílka (2008) jsou kapitálové výdaje významnou částí celkových výdajů obcí. Jejich význam lze vyjádřit podílem kapitálových výdajů obcí na celkových kapitálových výdajích veřejných rozpočtů. Kapitálové výdaje územních rozpočtů mohou mít i makroekonomický význam, například z hlediska hrubého domácího produktu.

Kapitálové výdaje dle ekonomického hlediska

Provazníková (2015) zmiňuje, že z kapitálových výdajů se financují dlouhodobé, investiční potřeby v období delším než jeden rozpočtový rok. Peková (2011) dodává, že jestliže v minulém období se použil na financování investic vysoký podíl návratných úvěrů či půjček, je možné, že v budoucích letech bude splácení těchto úvěrů břemenem a pohltní velkou část výdajů obce.

Kapitálové výdaje dle rozpočtové skladby

Dle druhového členění se kapitálové výdaje nachází v třídě 6 a jsou tvořeny zejména investičními nákupy a investičními transfery (Provazníková, 2015).

Tabulka 2: Druhové členění kapitálových výdajů

Třída	Seskupení položek	Podseskupení položek	Položka	Název
6	61			Investiční nákupy a související výdaje
	62			Nákup akcií a majetkových podílů a vklady do fondací a ústavů
	63			Investiční transfery
	64			Investiční půjčené prostředky
	67			Investiční převody Národnímu fondu
	69			Ostatní kapitálové výdaje

Zdroj: Vlastní zpracování dle přílohy k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

V tabulce 2 vidíme rozdělení kapitálových výdajů dle druhového členění. Do seskupení položek 61 řadíme pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nákup pozemků, nadlimitní věcná břemena a právo stavby. V seskupení položek 62 najdeme především nakoupené akcie, majetkové podíly a vklady do fondací a ústavů. Investiční transfery poskytované podnikatelským subjektům, obyvatelstvu, neziskovým organizacím, veřejným rozpočtům, příspěvkovým organizacím či investiční převody do fondů obsahuje seskupení položek 63. Seskupení položek 64 tvoří investiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům, neziskovým organizacím, veřejným rozpočtům, příspěvkovým organizacím nebo obyvatelstvu. Seskupení položek 67 obsahuje investiční převody Národnímu fondu. Ostatní kapitálové výdaje náleží do seskupení položek 69. Patří sem rezervy kapitálových výdajů a kapitálové výdaje nezařaditelné do jiných položek třídy 6. Bližší úpravu najdeme ve vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

Jílek (2008) zmiňuje, že dle odvětvového členění plynou kapitálové výdaje do odvětví dopravy, vzdělání, bydlení a územního rozvoje. První skupinou výdajů dle odvětvového členění je zemědělství a lesní hospodářství. Jedná se například o výdaje na provoz vlastních zařízení obcí nebo pěstební činnost v lesním hospodářství. Nejvyšších výdajů dosahují velmi malé obce. Výdaje ve skupině průmyslová a ostatní odvětví hospodářství tvoří výdaje na pozemní komunikace, silniční dopravu, zásobování pitnou vodou a čištění odpadních vod (Obec a finance, 2009). Ministerstvo financí (2021) zveřejnilo, že výdaje do dopravy vykázaly v roce 2020 o 2,2 mld. Kč více než v předchozím roce.

Největší kapitolou ve výdajích obcí jsou služby pro obyvatelstvo. Tvoří více než polovinu celkových kapitálových výdajů. Zahrnujeme sem výdaje na školství, kulturu, tělovýchovu, zdravotnictví, komunální služby, bydlení, odpady a životní prostředí (Obec a finance, 2009). V roce 2020 bylo v odvětví bydlení, komunálních služeb

a územního rozvoje zaznamenáno o 1,9 mld. Kč více než v předchozím roce. V oblasti vzdělávání klesly výdaje o 1,1 mld. Kč oproti předchozímu roku. Výrazný pokles kapitálových výdajů byl také zaznamenán v odvětví zdravotnictví, kde došlo k poklesu o 0,4 mld. Kč oproti předchozímu roku (Ministerstvo financí ČR, 2021).

Do výdajů na sociální věci patří především sociální dávky a výdaje na sociální péči. Ve skupině bezpečnost a právní ochrana se nachází výdaje na veřejný pořádek a výdaje na požární ochranu. Na celkových kapitálových výdajích se podílí také všeobecná veřejná správa (Obec a finance, 2009).

Financování kapitálových výdajů

Dle Pekové (2011) největší skupinu příjmů územních rozpočtů tvoří vlastní příjmy. Zde jsou nejdůležitější daňové příjmy, které plynou především z daně z nemovitosti, daně z příjmů a DPH. Významné jsou také nedaňové příjmy, jejichž výši může obec ovlivnit. Zde zahrnujeme příjmy z pronájmu a prodeje majetku. Některé obce mají příjmy z užitelských poplatků za veřejné služby. Do vlastních zdrojů financování kapitálových výdajů řadíme také příjmy z prodeje nemovitého majetku. Obec se může rozhodnout financovat dlouhodobé investice čerpáním finančních prostředků z rezervního fondu, který byl vytvořen z přebytku hospodaření minulých let. O zřízení tohoto fondu rozhoduje zastupitelstvo.

Pokud obec není schopna hradit výdaje na investiční potřeby z vlastních zdrojů, je možné financování pomocí úvěru. Jedná se o standardní a přímý nástroj financování investičních projektů (Obec a finance, 2015). Významným zdrojem financování náročnějších investic jsou výnosy z emise komunálních dluhopisů. Prostřednictvím této emise získá obec velké množství peněžních prostředků na financování svých investičních potřeb (Obec a finance, 2016). Obec může využít i speciální úvěrové programy zaměřené na dotace. Hlavní výhodou úvěru spočívá v tom, že je zde možnost realizovat více projektů najednou. Zajímavou alternativou úvěru může být financování postoupením pohledávky. Tato alternativa je využívána v oblasti investic do dopravní, technické, energetické a environmentální infrastruktury. Dodavatel poskytne obci po dodání služby odloženou splatnost. Tento proces spočívá v tom, že banka dodavateli za obec proplatí pohledávku a následně obec splácí pohledávku bance.

Menší administrativní zátěž představuje financování prostřednictvím leasingu. Tento způsob je především využíván v oblasti nákupu komunální techniky, dopravních

prostředků či vozového parku. Mezi další způsoby financování lze zařadit odkup pohledávek. Jedná se o úplatné postoupení v budoucnosti splatných pohledávek.

Specifickou formou získání cizích zdrojů je tzv. směnečný program. Je používán pro získání vyššího objemu prostředků a pro spolufinancování projektů podpořených dotacemi z EU či ČR (Obec a finance, 2015).

2.3 Faktory ovlivňující výdaje obcí

Hamerníková a Maaytová (2010) zmiňují, že veřejné výdaje mají neustále rostoucí tendenci a mění se i jejich struktura vlivem několika faktorů. Hovoříme například o faktoru ekonomickém, geografickém, demografickém, urbanistickém, politickém či technologickém.

Dle Pekové (2008) se veřejné výdaje zvyšují s růstem důchodu na jednoho obyvatele. To se děje především kvůli růstu produktivity práce, a zároveň dochází i k růstu produktu. Rostoucí důchod mění nejen strukturu spotřebitelské poptávky, ale také je umožněno vybírat více finančních prostředků například na daních. Vybrané prostředky jsou dále použity na financování aktivit zejména v sociální oblasti. Vliv na růst veřejných výdajů má také situace na trhu práce, především vývoj míry nezaměstnanosti. Při růstu nezaměstnanosti jsou ze státního rozpočtu poskytovány podpory v nezaměstnanosti.

Hamerníková a Maaytová (2010) zmiňují, že objem a struktura výdajů jsou ovlivněny aktivitami státu v souvislosti s alokační, redistribuční a realizační fiskální funkcí. Čím více se stát účastní, tím vyšší jsou veřejné výdaje (a naopak).

Peková (2008) udává, že v posledních letech se obyvatelstvo postupně stěhuje do měst. Územní samosprávy tedy musí zvyšovat své výdaje na budování obecní infrastruktury a na zabezpečení základních veřejných statků. Dalším faktorem, který ovlivňuje růst výdajů, je tzv. demonstrační efekt. Jedná se o snahu vyrovnat se životní úrovní sousedním zemím.

Musgrave a Musgraveová (1994) uvádí, že změny ve věkové struktuře se projevují ve výdajích na školství a v péči o starší občany.

Pilný (2007) z tohoto hlediska dělí populaci dle věku na:

- a) předproduktivní (0 – 17 let)
- b) produktivní (18 – 65 let)
- c) poproduktivní (65 a více let)

Kvůli narůstajícímu počtu obyvatel v poproduktivním věku se zvyšuje nemocnost této skupiny obyvatel a dochází ke zvyšování výdajů na jejich léčení.

Musgrave a Musgraveová (1994) se zajímají o technologické změny, které mají velký vliv na vývoj výdajů. Při změně technologií se mění i výrobní procesy a skladba produktu. Při těchto změnách dochází k rychlému zastarávání, a výdaje na obnovu tedy rostou.

Sedmihradská (2015) uvádí, že politici vynakládají vyšší kapitálové výdaje jak ve volebním roce, tak v roce před volbami. Politici věří, že zvyšování kapitálových výdajů vede k jejich znovuzvolení. Voliči vnímají především hmotné investiční výdaje jako například stavba školy, opravy a rekonstrukce místních komunikací. Ve volebních letech dochází k nadprůměrným investičním výdajům a neexistují znatelné rozdíly ve velikosti obcí.

Dle Provazníkové (2015) mezi faktory, které snižují faktickou samostatnost obcí při rozhodování o výdajích, patří uzavřené nadnárodní smlouvy a smlouvy různých odborových svazů. Obce jsou povinny ze zákona poskytovat řadu statků a služeb. Například pokud se v obci nachází škola, obec je povinna zajistit údržbu a provoz této instituce. Je vyvíjen tlak na neustálé zvyšování kvality služeb. Jakmile bude jednou dosažen určitý standard služby, očekává se zachování tohoto standardu i v budoucnosti. Významné dopady na výdaje obcí má celková ekonomická situace. Ovlivňování výdajů územními samosprávami závisí mimo jiné na spolupráci s kraji. Na strukturu, úroveň a změny výdajů mají také vliv demografické faktory. Peková (2008) mezi tyto faktory řadí růst počtu obyvatel, věkovou a sociální strukturu obyvatel, populační explozi nebo snížení porodnosti.

Kapitálové výdaje obcí ovlivňují především ekonomické, politické a demografické faktory. Typickým ekonomickým faktorem je vliv hospodářského cyklu na chování obcí. Objem vynaložených kapitálových výdajů záleží na tom, zda se ekonomika nachází v expanzi či v recesi. Za velmi důležité jsou považovány daňové, nedaňové a dotační příjmy. Obecně zvyšování příjmů vede k vyššímu vynakládání výdajů. Vliv na kapitálové výdaje obcí mají také úrokové sazby. Při růstu úrokových sazeb jsou obce nuceny platit vyšší náklady z úvěrů. Při vynakládání investičních výdajů záleží také na tom, jak je obec zadlužena či na stavu peněžních prostředků na bankovních účtech. Na vývoj kapitálových výdajů může mít vliv, zda obec hospodaří s přebytkem nebo se snaží snížit deficit rozpočtu. Obce se snaží dosáhnout přebytku snížením investiční aktivity. Důležitým politickým faktorem je volební cyklus. Politici přesvědčují voliče ke znovuzvolení a vynakládají viditelné investice do infrastruktury. Do demografických faktorů patří hustota

obyvatelstva, celkový počet obyvatel, věková struktura populace či počet podnikatelských subjektů v obci.

3 Metodika

3.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit chování obcí v České republice z hlediska kapitálových výdajů a najít faktory, které je ovlivňují.

Analýza je rozdělena na dvě části. V první části jsou analyzovány agregované hodnoty kapitálových výdajů obcí v České republice. V druhé části je provedena analýza vybraného vzorku a jsou testovány jednotlivé faktory ovlivňující kapitálové výdaje obcí.

3.2 Časová řada

Analyzované období je od roku 2010 až do roku 2020. V tomto časovém úseku došlo k volbám do zastupitelstev obcí v letech 2010, 2014 a 2018. Analýza dat začíná až od roku 2010 z důvodu dostupnosti údajů na Monitoru Ministerstva financí ČR.

3.3 Použitý vzorek obcí

V první části jsou analyzovány agregované hodnoty kapitálových výdajů všech obcí v České republice. Dle Českého statistického úřadu se na území České republiky nachází celkem 6 258 obcí.

V druhé části je použit vybraný vzorek obcí v České republice. Pro bakalářskou práci byl vybrán Jihočeský kraj, který má 624 obcí. Z důvodu nedostupnosti dat je z analýzy vynechán vojenský újezd Boletice, který byl v roce 2016 připojen k obci Kájov. Jihočeský kraj má odlišnou strukturu obcí než ostatní kraje, proto výsledky nebudou zobecnitelné na Českou republiku. V tabulce 3 je uveden celkový počet obcí v Jihočeském kraji dle počtu obyvatel.

Tabulka 3: Obce dle počtu obyvatel v Jihočeském kraji

Okres	Celkem	Počet obyvatel					
		do 199	od 200 do 499	od 500 do 999	od 1000 do 1 999	od 2 000 do 4 999	5 000 a více
Jihočeský kraj	624	230	206	85	50	32	21
České Budějovice	109	21	38	22	13	11	4
Český Krumlov	47	6	16	8	10	5	2
Jindřichův Hradec	106	45	27	19	5	7	3
Písek	75	27	29	9	7	1	2
Prachatice	65	25	22	6	7	3	2
Strakonice	112	55	39	10	4	1	3
Tábor	110	51	35	11	4	4	5

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

3.4 Zdroje dat

V analytické části jsou využity informace z veřejně dostupných databází ARAD, ČSÚ a Monitor Ministerstva financí ČR. Další data jsou zpracována ze závěrečných účtů Ministerstva financí ČR. Pro bakalářskou práci byly použity tyto zdroje:

- ARAD, dostupné na <https://www.cnb.cz/docs/ARADY/HTML/index.htm>.
  - údaje o výdajích vládního sektoru
  - údaje o výši úrokových sazeb
- ČSÚ – Malý lexikon obcí České republiky – 2020, dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2020>
  - údaje o počtu obcí v ČR a v Jihočeském kraji v roce 2020
- ČSÚ – počet obyvatel v ČR, dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_hu
  - údaje o počtu obyvatel v ČR v letech 2010-2020
- ČSÚ – https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr
  - deflátor HDP potřebný pro očištění výdajů všech obcí v ČR
  - údaje o výši HDP
- ČSÚ – volby do zastupitelstev obcí, dostupné na <https://www.volby.cz/>
  - informace o volbách do zastupitelstev obcí (2010, 2014, 2018)
- ČSÚ – informace o vojenském újezdu Boletice, dostupné na https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_ck
- Veřejná databáze ČSÚ, dostupné na <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>
  - údaje o počtu obyvatel v obcích Jihočeského kraje
  - údaje o katastrálním území obcí v Jihočeském kraji

- údaje o počtu podnikatelských subjektů v obcích Jihočeského kraje
- Monitor Ministerstva financí ČR, dostupné na <https://monitor.statnipokladna.cz/analyza/>.
  - údaje o výdajích, příjmech, přijatých investičních transferech, saldo rozpočtů, zadluženosti a peněžních prostředků na běžných účtech obcí Jihočeského kraje
- Vyhláška Ministerstva financí ČR o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daně z příjmů, dostupné na https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty?p=1&t1_3=Vyhl%2526acute%253b%25c5%25a1ka
  - údaje o počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou danou obcí
- Závěrečný účet Ministerstva financí ČR, dostupné na <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu>.
  - údaje o výdajích všech obcí ČR

3.5 Zpracování dat

V analýze je využita popisná statistika a regresní analýza. Z popisné statistiky je použit průměr, maximální a minimální hodnota a také první diference, která vyjadřuje dynamiku hodnot. Jednotlivé faktory jsou analyzovány pomocí regresní analýzy.

V prvním úseku jsou analyzovány výdaje všech obcí v ČR z hlediska jejich výše, dynamiky a významu v ekonomice. Je uveden vývoj jak v běžných cenách, tak i ve stálých cenách roku 2010. Je zjišťováno, jak se kapitálové výdaje podílejí na celkových výdajích. Kapitálové výdaje jsou řazeny dle druhového členění. Celkové výdaje obcí jsou pře počítány na jednoho obyvatele. Dále je analyzován podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na konsolidovaných celkových výdajích, podíl konsolidovaných celkových a kapitálových výdajů na jednoho obyvatele, podíl konsolidovaných výdajů obcí na výdajích vládního sektoru a také podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na tvorbě hrubého fixního kapitálu. Údaje jsou čerpány ze závěrečných účtů Ministerstva financí ČR.

Ve druhém úseku se pracuje s vybraným vzorkem obcí. Pomocí regresní analýzy panelových dat dochází k analýze jednotlivých faktorů ovlivňujících kapitálové výdaje obcí. Veškerá data byla stažena ve formátu XLS a následně zpracována v Microsoft Excel. Vytvořená tabulka se skládá z 20 sloupců a 6 854 řádků.

V praktické části (především v tabulkách) jsou použity následující zkratky:

- konsolidované celkové výdaje (KONSV)
- konsolidované běžné výdaje (KONSBV)
- konsolidované kapitálové výdaje (KONSKV)
- počet obyvatel (POBYV)
- výdaje vládního sektoru (VLVYD)
- kapitálové výdaje vládního sektoru (VLKV)
- tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK)
- podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na konsolidovaných celkových výdajích (KONSKV/KONSV)
- podíl konsolidovaných celkových výdajů na počtu obyvatel (KONSV/POBYV)
- podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na počtu obyvatel (KONSKV/POBYV)
- podíl konsolidovaných celkových výdajů na výdajích vládního sektoru (KONSV/VLVYD)
- podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na kapitálových výdajích vládního sektoru (KONSKV/VLKV)
- podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na tvorbě hrubého fixního kapitálu (KONSKV/THFK)

3.6 Analyzované faktory ovlivňující kapitálové výdaje obcí

V návaznosti na teoretické faktory ovlivňující velikost kapitálových výdajů obcí, jejichž přehled je uveden v rešerši literatury, lze velikost kapitálových výdajů obcí (KVO) považovat za funkci finančních proměnných (FP), politických proměnných (PP) a demografických proměnných (DP).

$$KVO = f (FP, PP, DP)$$

Tento obecný ekonomický model je základem konstrukce ekonometrického modelu, který uvažuje, kromě výše uvedených skupin proměnných, také kontrolní proměnné zohledňující základní charakteristiky ekonomického prostředí, tedy reálný ekonomický růst, růst cenové hladiny a růst úrokových sazeb.

Pro ekonometrický model je za vysvětlovanou proměnnou zvolena časová řada kapitálových výdajů na jednoho obyvatele (KVPOBYV). Kapitálové výdaje jsou uvedeny v tis. Kč a jsou poměřeny s počtem obyvatel.

Faktory, které mohou ovlivňovat kapitálové výdaje obcí, tedy vysvětlující proměnné, jsou:

Finanční faktory

1. Zpožděná proměnná daňových příjmů (DANPR (-1)) a nedaňové příjmy (NE-DANPR)
  - Daňové a nedaňové příjmy jsou vyjádřeny v tis. Kč na jednoho obyvatele.
  - Údaje o počtu obyvatel lze nalézt na stránkách ČSÚ a výši příjmů lze zjistit z Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Předpokládá se růst kapitálových příjmů v reakci na růst daňových příjmů předchozího roku a nedaňových příjmů běžného roku. Obce v ČR mají velmi malý vliv na velikost daňových příjmů, které jsou převážně stanoveny zákonem o rozpočtovém určení daní (Zákon 243/2000 Sb.) na principu sdílení.
  - Na výši příjmů mají vliv změny ve sdílených daňových příjmech, daň z nemovitých věcí, místní poplatky, změny v daňových zákonech, zákon o rozpočtovém určení daní a také hospodářský cyklus.
2. Přijaté investiční transfery (PRTRA)
  - Přijaté investiční transfery jsou uvedeny v tis. Kč na jednoho obyvatele.
  - Počet obyvatel je zjištěn z ČSÚ, výši transferů (ze státního rozpočtu, státních fondů, krajů a EU) lze najít na Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Předpokládá se, že přijaté investiční transfery mají kladný a pozitivní vliv na velikost kapitálových výdajů.
  - Obec obdrží investiční transfer, který může například použít na rekonstrukci.
3. Zadluženost předchozího roku (ZADL (-1))
  - Ukazatel je uveden jako podíl zadluženosti na celkových příjmech (tento podíl je uveden v procentech).
  - Údaje o zadluženosti a příjmech lze zjistit z Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Předpokládá se, že čím více je obec zadlužena, tím nižší kapitálové výdaje jsou vynakládány.
  - Obec se snaží při vysoké zadluženosti nejdříve hradit výdaje na úroky a na splácení jistiny dluhu.

4. Dluhová služba předchozího roku (DLUH (-1))
  - Ukazatel je vyjádřen jako podíl dluhové služby na celkových příjmech (tento podíl je uveden v procentech).
  - Údaje o výši dluhové služby a příjmech lze nalézt na Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Očekává se, že s rostoucí dluhovou službou (úroky a uhrazené splátky) dochází k poklesu výdajů na investice.
5. Stav peněžních prostředků na bankovních účtech obcí předchozího roku (PPBU (-1))
  - Stav peněžních prostředků je uveden v tis. Kč.
  - Údaje o stavu peněžních prostředků jsou zjištěny z Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Předpokládá se, že čím vyšší je zůstatek peněžních prostředků na bankovním účtu, tím vyšší jsou kapitálové výdaje.
  - Přirůstající stav peněžních prostředků podporuje vyšší výdaje do investic.
6. Přebytek či deficit rozpočtu předchozího roku (SALDO (-1))
  - Přebytek či deficit rozpočtu je uveden v tis. Kč.
  - Údaje o saldech rozpočtů jsou zjištěny z Monitoru Ministerstva financí ČR.
  - Očekává se, že čím vyšší úsilí je vynakládáno k dosažení přebytku, tím nižší jsou kapitálové výdaje.
  - Obce se snaží dosáhnout přebytku snížením investiční aktivity.

Politické faktory

7. Zpožděná proměnná voleb do zastupitelstev obcí (VOLBY (-1))
  - Informace o volbách lze zjistit na stránkách ČSÚ.
  - V regresním modelu je předvolební rok označen 1 (rok 2013 a 2017) a ostatní roky jsou označeny 0.
  - Předpokládá se, že k růstu kapitálových výdajů dochází před a v průběhu volebního období.
  - Před volebním rokem dochází k viditelnějším investicím do modernizace či rekonstrukce budov, tím se kapitálové výdaje zvyšují.

Demografické faktory

8. Hustota osídlení (HUSTOTA)
  - Ukazatel je uveden jako podíl počtu obyvatel na katastrálním území obce, tedy počet osob na km².

- Údaje o počtu obyvatel a velikosti katastrálního území lze nalézt na stránkách ČSÚ.
- Očekává se, že čím vyšší je hustota obyvatel, tím nižší budou kapitálové výdaje.
- Při vysoké hustotě osídlení jsou spíše vynakládány běžné výdaje.

9. Počet obyvatel celkem (POCELKEM)

- Údaje o počtu obyvatel lze zjistit z ČSÚ.
- Předpokládá se, že s růstem obyvatel v obci dochází ke snížení kapitálových výdajů na jednoho obyvatele.

10. Podíl počtu obyvatel v poproduktivním věku (POPROD)

- Ukazatel je vyjádřen jako podíl počtu obyvatel nad 65 let na celkovém počtu obyvatel v obci.
- Údaje o počtu obyvatel lze nalézt na stránkách ČSÚ.
- Předpokládá se, že s růstem počtu obyvatel nad 65 let budou vyšší běžné výdaje a kapitálové výdaje budou klesat.
- Jsou vynakládány vyšší kapitálové výdaje na výstavbu domovů pro seniory.

11. Podíl počtu obyvatel v předproduktivním věku (PREDPROD1)

- Ukazatel je uveden jako podíl počtu dětí na celkovém počtu obyvatel v obci.
- Údaje o počtu obyvatel jsou čerpány z ČSÚ.
- Předpokládá se, že čím vyšší je počet dětí v mateřských a základních školách, tím vyšší kapitálové výdaje budou vynakládány.
- S přibývajícím počtem dětí ve věku 0–14 let se zvyšují výdaje do školství.

12. Podíl počtu obyvatel v předproduktivním věku (PREDPROD2)

- Ukazatel je uveden jako podíl počtu dětí navštěvujících školu zřízenou obcí na celkovém počtu obyvatel v obci.
- Údaje o počtu dětí jsou zjištěny z Vyhlášky Ministerstva financí ČR o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daně z příjmů a počet obyvatel je zjištěn z ČSÚ.
- Očekává se, že čím vyšší je počet dětí navštěvujících školu v dané obci, tím vyšší jsou kapitálové výdaje.
- Obec s vlastní školou je nucena vynakládat vyšší výdaje do školství než obec, která nemá zřízenou vlastní školu.

13. Podíl podnikatelských subjektů k počtu obyvatel (PODNIK)

- Ukazatel je vyjádřen jako podíl podnikatelských subjektů na počtu obyvatel v obci.
- Údaje o počtu obyvatel a podnikatelských subjektů jsou čerpány z ČSÚ.
- Předpokládá se, že s vyšším počtem podnikatelských subjektů v obci se kapitálové výdaje zvyšují.
- Při vysokém počtu podnikatelských subjektů se zvyšují především výdaje do technické infrastruktury.

Kontrolní faktory

14. Zpožděná proměnná hospodářského cyklu (HOSPCYK (-1))

- Meziroční tempo reálného HDP lze najít na stránkách ČSÚ, údaj je uveden v procentech.
- Předpokládá se, že v době ekonomické expanze dochází k růstu daňových příjmů, a jsou tedy vynakládány vyšší kapitálové výdaje, a naopak v době ekonomické recese obce reagují na pokles daňových příjmů snížením kapitálových výdajů.
- Roční zpoždění proměnné vyjadřuje domněnku, že vliv hospodářského cyklu na rozhodování obcí je zpožděn za vývojem reálné ekonomiky.

15. Deflátor HDP (DEFLATOR)

- Údaje o výši deflátoru HDP jsou zveřejněny na stránkách ČSÚ (je vyjádřen v procentech).
- Deflátor HDP slouží k zohlednění vlivu inflace na velikost kapitálových výdajů.

16. Úrokové sazby (UROKS)

- Ukazatel je uveden jako průměr měsíčních sazeb PRIBOR¹ za daný rok (je vyjádřen v procentech).
- Výše úrokových sazeb je zjištěna z veřejné databáze ARAD.
- Očekává se, že s růstem úrokových sazeb dochází k poklesu kapitálových výdajů.
- Obce čelí vyšším nákladům z úvěrů, a proto méně investují.

---

¹ Dle ČNB se jedná o odhad úrokové sazby, za kterou by byla obchodní banka ochotna poskytnout úvěr jiné bance na mezibankovním trhu.

3.7 Regresní analýza panelových dat

Získaná data o obcích Jihočeského kraje mají charakter panelových dat, a proto bude k testování jednotlivých hypotéz využita panelová regresní analýza. Lukáčik, Lukáčiková, Szomolányi (2010) uvádí, že panelová data se především využívají ke zkoumání časových řad jednotek ze stejného trhu, sektoru či geografického celku. Typická jsou rozsáhlá průřezová data a pouze několik časových období. Základní lineární regresní model může vypadat takto:

Rovnice 2: Lineární regresní model

$$y_{it} = \alpha + \beta x_{it} + u_{it} \quad i = 1, \dots, N \quad t = 1, \dots, T \quad (2)$$

Zdroj: Vlastní zpracování dle Startze (2019)

Y_{it} je považována za vysvětlovanou proměnnou, x jsou vysvětlující proměnné. Index i označuje počet pozorování a index t je použit pro označení časového období.

Model fixních efektů (Fixed Effects Model)

Podstata modelu fixních efektů spočívá v tom, že pro každé pozorování existuje specifická konstanta (Startz, 2019). Lukáčik, Lukáčiková, Szomolányi (2010) zmiňují, že tento model předpokládá různorodost průřezových jednotek v absolutních členech. Tito autoři shrnuli model do tohoto tvaru:

Rovnice 3: Model prostorových fixních efektů

$$y_{it} = \alpha_i + \beta_1 x_{it1} + \beta_2 x_{it2} + \dots + \beta_k x_{itk} + u_{it} \quad i = 1, \dots, N \quad t = 1, \dots, T \quad (3)$$

Zdroj: Vlastní zpracování dle Lukáčika, Lukáčikové, Szomolányiho (2010)

Y_{it} je vysvětlovaná proměnná i -tého pozorování v čase t , která závisí na vysvětlujících proměnných x . Fixní efekt α_i je definován jako jedinečná konstanta pro každou průřezovou jednotku i , u je chybová složka modelu. Podklady pro regresní analýzu panelových dat byly vytvořeny v programu Microsoft Excel a následně byl pro analýzu použit software EViews. Protože panelová data trpí autokorelací a heteroskedasticitou, je použit odhad s využitím standardních chyb korigovaných pro panelová data (PCSE).

3.8 Agregátní údaje o výši a dynamice kapitálových výdajů obcí v ČR v běžných cenách

V této kapitole je popsán vývoj výdajů všech obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2010 až 2020. Je zobrazen podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích a podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru. Dále jsou také celkové a kapitálové výdaje přepočteny na jednoho obyvatele. Údaje jsou uvedeny v běžných cenách roku.

3.8.1 Vývoj běžných a kapitálových výdajů obcí ČR

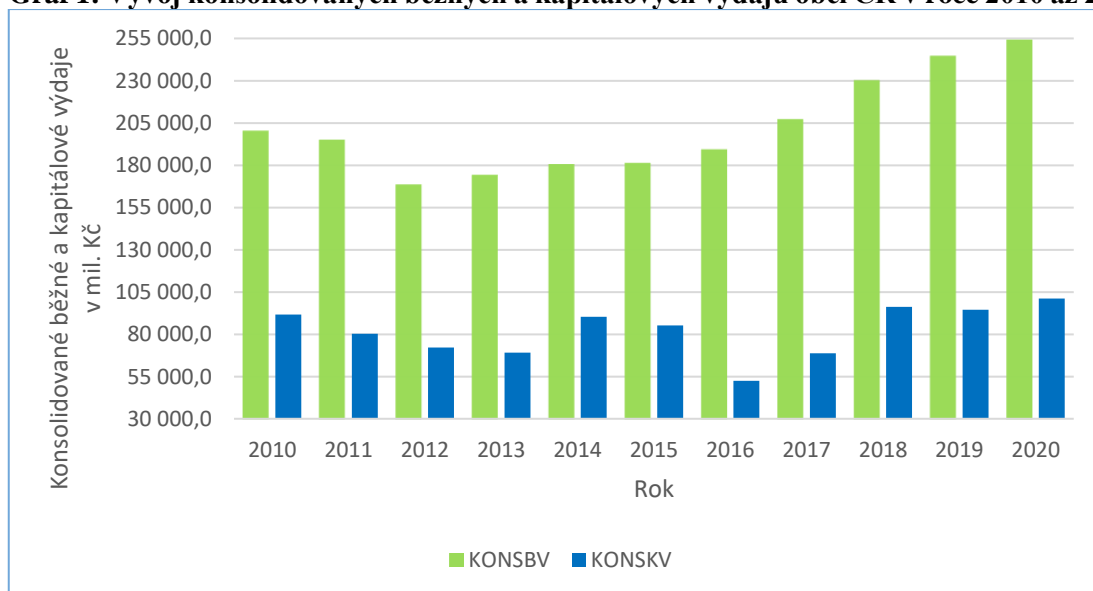
Tabulka 4 zobrazuje celkové výdaje, které jsou členěny na běžné a kapitálové. V tabulce jsou uvedeny konsolidované údaje, to znamená, že výdaje jsou očištěny o přesuny mezi účty a fondy, jež obce zřizují.

Tabulka 4: Konsolidované běžné, kapitálové a celkové výdaje obcí ČR v roce 2010 až 2020 (v mil. Kč)

Rok	KONSBV	KONSKV	KONSV
2010	199 934,3	91 572,9	291 507,2
2011	194 733,7	80 269,4	275 003,1
2012	168 344,5	72 147,8	240 492,3
2013	174 072,3	69 136,2	243 208,5
2014	180 252,4	90 314,2	270 566,6
2015	180 998,8	85 203,6	266 202,4
2016	188 983,2	52 517,7	241 500,9
2017	206 897,8	68 679,6	275 577,4
2018	229 725,4	96 253,7	325 979,1
2019	244 175,2	94 507,5	338 682,7
2020	253 621,5	101 196,4	354 817,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

Graf 1: Vývoj konsolidovaných běžných a kapitálových výdajů obcí ČR v roce 2010 až 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V grafu 1 a tabulce 4 jsou zobrazeny agregátní údaje o výši běžných a kapitálových výdajů v letech 2010 až 2020. Na grafu 1 vidíme, že běžné výdaje tvoří převažující část rozpočtů obcí. To může být především způsobeno tím, že běžné výdaje se každoročně opakují a jsou používány na běžné provozní činnosti. Na druhé straně jsou kapitálové

výdaje, které jsou jednorázové a slouží k financování dlouhodobých investičních projektů. Z grafu vyplývá, že běžné a kapitálové výdaje nemají rostoucí tendenci, jedná se spíše o kolísavý vývoj. Nejvyšší hodnoty dosahovaly běžné výdaje v roce 2020 s částkou 253 621,5 mil. Kč. Minimální běžné výdaje nastaly v roce 2012 s hodnotou 168 344,5 mil. Kč. Kapitálové výdaje byly nejvyšší také v roce 2020, kdy jejich hodnota dosáhla 101 196,4 mil. Kč. Nejnižší hodnota byla naměřena v roce 2016 s částkou 52 517,7 mil. Kč, což představuje pokles o 48 678,7 mil. Kč oproti roku 2020.

Tabulka 5 znázorňuje dynamiku konsolidovaných kapitálových výdajů. Změna konsolidovaných kapitálových výdajů je vyjádřena pomocí 1. difference. Změna kapitálových výdajů je uvedena v mil. Kč i v procentech. V této tabulce můžeme vidět, jak k velkému nárůstu či poklesu kapitálových výdajů došlo.

Nejvyšší nárůst kapitálových výdajů nastal v roce 2018, byl zaznamenán nárůst o 27 574,1 mil. Kč (40,15 %) oproti předchozímu roku. Největší propad byl zachycen v roce 2016, kdy kapitálové výdaje klesly o 32 685,9 mil. Kč (38,36 %).

Tabulka 5: Dynamika konsolidovaných kapitálových výdajů v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	Změna KONSKV (v mil. Kč)	Změna KONSKV (v %)
2010	91 572,9		
2011	80 269,4	-11 303,5	- 12,34
2012	72 147,8	- 8 121,6	- 10,12
2013	69 136,2	- 3 011,6	- 4,17
2014	90 314,2	21 178,0	30,63
2015	85 203,6	- 5 110,6	- 5,66
2016	52 517,7	-32 685,9	- 38,36
2017	68 679,6	16 161,9	30,77
2018	96 253,7	27 574,1	40,15
2019	94 507,5	- 1 746,2	- 1,81
2020	101 196,4	6 688,9	7,08

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

3.8.2 Celkové a kapitálové výdaje na jednoho obyvatele

V tabulce 6 je uveden přepočtený celkový a kapitálový výdaj na jednoho obyvatele. Ve sloupci POBYV je uveden střední stav obyvatelstva v ČR za roky 2010 až 2020 zjištěný z Českého statistického úřadu.

Tabulka 6: Konsolidované celkové a kapitálové výdaje na 1 obyvatele v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	KONSV (v mil. Kč)	POBYV	KONSKV / POBYV (v Kč)	KONSV / POBYV (v Kč)
2010	91 572,9	291 507,2	10 517 247	8 707	27 717
2011	80 269,4	275 003,1	10 496 672	7 647	26 199
2012	72 147,8	240 492,3	10 509 286	6 865	22 884
2013	69 136,2	243 208,5	10 510 719	6 578	23 139
2014	90 314,2	270 566,6	10 524 783	8 581	25 708
2015	85 203,6	266 202,4	10 542 942	8 082	25 249
2016	52 517,7	241 500,9	10 565 284	4 971	22 858
2017	68 679,6	275 577,4	10 589 526	6 486	26 024
2018	96 253,7	325 979,1	10 626 430	9 058	30 676
2019	94 507,5	338 682,7	10 669 324	8 858	31 744
2020	101 196,4	354 817,9	10 700 155	9 457	33 160

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR a ČSÚ

Tabulka 6 znázorňuje vývoj konsolidovaných celkových a kapitálových výdajů na jednoho obyvatele v roce 2010 až 2020. Sloupec KONSKV / POBYV představuje podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na jednoho obyvatele. Kapitálové výdaje na jednoho obyvatele byly nejvyšší v roce 2020 s částkou 9 457 Kč. Naopak nejnižší hodnota byla dosažena v roce 2016 s částkou 4 971 Kč. Sloupec KONSV / POBYV představuje podíl konsolidovaných celkových výdajů na jednoho obyvatele. Celkové výdaje na jednoho obyvatele dosáhly nejvyšší hodnoty také v roce 2020 s částkou 33 160 Kč. Naopak nejnižší celkové výdaje byly naměřeny v roce 2016 s částkou 22 858 Kč.

3.8.3 Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích

Nyní budeme analyzovat podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na konsolidovaných celkových výdajích v letech 2010 až 2020. V tabulce 7 vidíme vývoj tohoto podílu. Nejvyšší podíl kapitálových výdajů byl naměřen v roce 2014 a činil 33,38 %. Naopak nejnižší podíl kapitálových výdajů obcí byl zjištěn v roce 2016 s hodnotou 21,75 %.

Tabulka 7: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na konsolidovaných celkových výdajích v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	KONSV (v mil. Kč)	KONSKV / KONSV (v %)
2010	91 572,9	291 507,2	31,41
2011	80 269,4	275 003,1	29,19
2012	72 147,8	240 492,3	30,00
2013	69 136,2	243 208,5	28,43
2014	90 314,2	270 566,6	33,38
2015	85 203,6	266 202,4	32,01
2016	52 517,7	241 500,9	21,75
2017	68 679,6	275 577,4	24,92
2018	96 253,7	325 979,1	29,53
2019	94 507,5	338 682,7	27,90
2020	101 196,4	354 817,9	28,52

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

3.8.4 Podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru

V tabulce 8 je zobrazen podíl konsolidovaných celkových výdajů na výdajích vládního sektoru. Podíl je uveden v procentech. Vládní výdaje za roky 2010 až 2020 byly zjištěny v databázi časových řad ARAD.

Tabulka 8: Podíl konsolidovaných celkových výdajů obcí na výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020

Rok	KONSV (v mil. Kč)	VLVYD (v mil. Kč)	KONSV / VLVD (v %)
2010	291 507,2	1 742 089	16,73
2011	275 003,1	1 754 422	15,67
2012	240 492,3	1 826 725	13,17
2013	243 208,5	1 766 916	13,76
2014	270 566,6	1 852 255	14,61
2015	266 202,4	1 939 612	13,72
2016	241 500,9	1 906 806	12,67
2017	275 577,4	1 992 172	13,83
2018	325 979,1	2 196 478	14,84
2019	338 682,7	2 377 636	14,24
2020	354 817,9	2 689 119	13,19

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V tabulce 8 vidíme vývoj podílu výdajů obcí na výdajích vládního sektoru. Dochází zde ke kolísavé tendenci. Nejvyšší podíl výdajů byl naměřen v roce 2010 (16,73 %). Naopak nejnižší podíl byl dosažen v roce 2016, kdy se celkové výdaje obcí podílely na výdajích vládního sektoru pouze z 12,67 %.

Tabulka 9: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na kapitálových výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	VLKV (v mil. Kč)	KONSKV / VLKV (v %)
2010	91 572,9	239 756	38,19
2011	80 269,4	225 367	35,62
2012	72 147,8	287 367	25,11
2013	69 136,2	190 971	36,20
2014	90 314,2	235 262	38,39
2015	85 203,6	276 096	30,86
2016	52 517,7	190 091	27,63
2017	68 679,6	205 340	33,45
2018	96 253,7	263 228	36,57
2019	94 507,5	294 402	32,10
2020	101 196,4	346 413	29,21

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V tabulce 9 dochází k analýze podílu kapitálových výdajů obcí na kapitálových výdajích vládního sektoru. Nejvyšší podíl kapitálových výdajů byl zjištěn v roce 2014, kdy se kapitálové výdaje obcí podílely na kapitálových výdajích vládního sektoru z 38,39 %. Naopak nejnižší podíl byl dosažen v roce 2012 s hodnotou 25,11 %.

3.8.5 Podíl kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu

Zde analyzujeme podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v letech 2010 až 2020. Hodnoty tvorby hrubého fixního kapitálu byly použity z databáze časových řad ARAD. Podíl je uveden v procentech.

Tabulka 10 nám znázorňuje vývoj podílu konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu. Hodnoty podílu zde mají nepravidelnou a kolísavou tendenci. Nejvyšší podíl byl zjištěn v roce 2014, činil 50,74 %. Naopak nejnižší podíl byl naměřen v roce 2016, kdy se kapitálové výdaje obcí podílely na tvorbě hrubého fixního kapitálu z 33,84 %.

Tabulka 10: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	THFK (v mil. Kč)	KONSKV / THFK (v %)
2010	91 572,9	202 463	45,23
2011	80 269,4	181 177	44,30
2012	72 147,8	169 356	42,60
2013	69 136,2	152 350	45,38
2014	90 314,2	177 995	50,74
2015	85 203,6	236 308	36,06
2016	52 517,7	155 210	33,84
2017	68 679,6	170 977	40,17
2018	96 253,7	224 424	42,89
2019	94 507,5	252 794	37,39
2020	101 196,4	276 470	36,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

3.9 Agregátní údaje o výši a dynamice kapitálových výdajů obcí v ČR ve stálých cenách

V této kapitole je popsán vývoj výdajů všech obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2010 až 2020. Je zobrazen vývoj běžných, kapitálových a celkových výdajů obcí a také podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru. Dále jsou také celkové a kapitálové výdaje přepočteny na jednoho obyvatele. Údaje jsou uvedeny ve stálých cenách roku 2010. K přepočtení údajů byl použit deflátor HDP.

3.9.1 Vývoj běžných a kapitálových výdajů obcí ČR

Tabulka 11 znázorňuje vývoj konsolidovaných běžných a kapitálových výdajů obcí v ČR v cenách roku 2010. Nejvyšší hodnoty dosahovaly běžné výdaje v roce 2019 s částkou 210 014,4 mil. Kč. Naopak nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2012 s hodnotou 165 971,1 mil. Kč. Nejvyšší kapitálové výdaje byly naměřeny v roce 2010 ve výši 91 572,9 mil. Kč. Nejnižší hodnota těchto výdajů byla zjištěna v roce 2016 s částkou 48 750,4 mil. Kč.

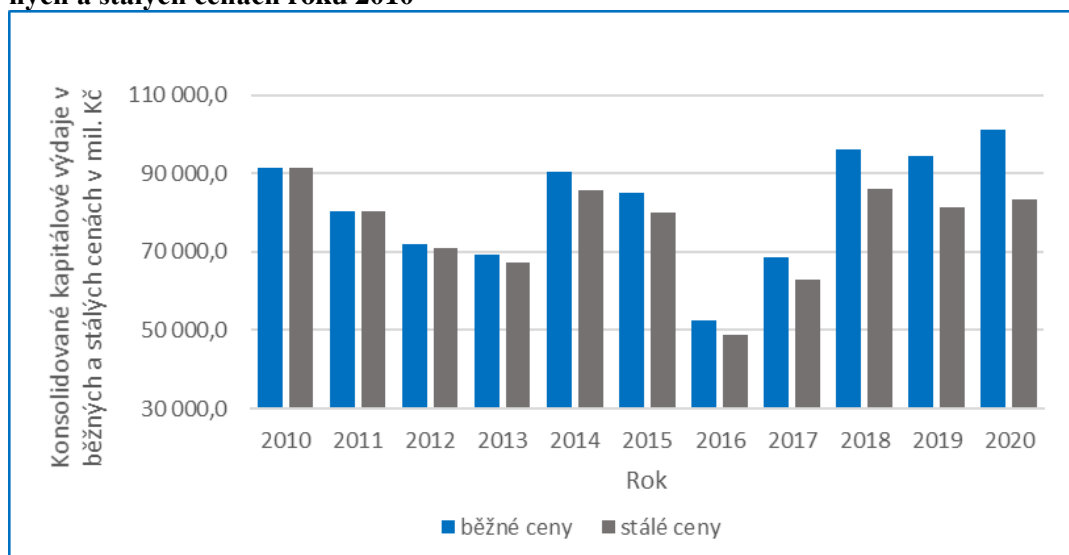
Tabulka 11: Konsolidované běžné, kapitálové a celkové výdaje obcí ČR v roce 2010 až 2020 (v mil. Kč)

Rok	KONSBV	KONSKV	KONSV
2010	199 934,3	91 572,9	291 507,2
2011	194 773,8	80 285,9	275 059,7
2012	165 971,1	71 130,6	237 101,7
2013	169 307,5	67 243,8	236 551,3
2014	170 911,5	85 634,0	256 545,5
2015	169 933,0	79 994,5	249 927,4
2016	175 426,8	48 750,4	224 177,3
2017	189 578,7	62 930,5	252 509,2
2018	205 225,0	85 988,2	291 213,2
2019	210 014,4	81 285,6	291 300,0
2020	208 954,7	83 374,1	292 328,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V grafu 2 můžeme vidět srovnání konsolidovaných kapitálových výdajů obcí v ČR v běžných a stálých cenách. Z grafu je patrné, že kapitálové výdaje ve stálých cenách jsou nižší než kapitálové výdaje v běžných cenách. To je způsobeno tím, že došlo k přepočtu na stálé ceny roku 2010 pomocí deflátoru HDP, který nám dané výdaje očisťuje o vliv inflace.

Graf 2: Vývoj konsolidovaných kapitálových výdajů obcí ČR v letech 2010 až 2020 v běžných a stálých cenách roku 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V tabulce 12 máme znázorněnou dynamiku konsolidovaných kapitálových výdajů ve stálých cenách roku 2010. Změna je vyjádřena pomocí 1. difference. Výdaje jsou uvedeny v mil. Kč i v procentech. V tabulce můžeme vidět, jak k velkému nárůstu či poklesu kapitálových výdajů došlo.

Tabulka 12: Dynamika konsolidovaných kapitálových výdajů ve stálých cenách roku 2010 v letech 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	Změna KONSKV (v mil. Kč)	Změna KONSKV (v %)
2010	91 572,9		
2011	80 285,9	- 11 287,0	- 12,33
2012	71 130,6	- 9 155,3	- 11,40
2013	67 243,8	- 3 886,8	- 5,46
2014	85 634,0	18 390,2	27,35
2015	79 994,5	- 5 639,5	- 6,59
2016	48 750,4	- 31 244,0	- 39,06
2017	62 930,5	14 180,1	29,09
2018	85 988,2	23 057,6	36,64
2019	81 285,6	- 4 702,5	- 5,47
2020	83 374,1	2 088,5	2,57

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

K nejvyššímu nárůstu kapitálových výdajů došlo v roce 2018, kdy výdaje vzrostly o 23 057,6 mil. Kč (36,64 %) oproti předchozímu roku. Naopak nejvyšší pokles byl zaznamenán v roce 2016, kdy hodnota výdajů klesla o 31 244 mil. Kč (39,06 %).

3.9.2 Celkové a kapitálové výdaje na jednoho obyvatele

V tabulce 13 je uveden přepočtený celkový a kapitálový výdaj na jednoho obyvatele. Ve sloupci POBYV je uveden střední stav obyvatelstva v ČR za roky 2010 až 2020 zjištěný z Českého statistického úřadu.

Tabulka 13: Celkové a kapitálové výdaje na 1 obyvatele v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	KONSV (v mil. Kč)	POBYV	KONSKV / POBYV (v Kč)	KONSV / POBYV (v Kč)
2010	91 572,9	291 507,2	10 517 247	8 707	27 717
2011	80 285,9	275 059,7	10 496 672	7 649	26 204
2012	71 130,6	237 101,7	10 509 286	6 768	22 561
2013	67 243,8	236 551,3	10 510 719	6 398	22 506
2014	85 634,0	256 545,5	10 524 783	8 136	24 375
2015	79 994,5	249 927,4	10 542 942	7 587	23 706
2016	48 750,4	224 177,3	10 565 284	4 614	21 218
2017	62 930,5	252 509,2	10 589 526	5 943	23 845
2018	85 988,2	291 213,2	10 626 430	8 092	27 405
2019	81 285,6	291 300,0	10 669 324	7 619	27 303
2020	83 374,1	292 328,9	10 700 155	7 792	27 320

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečných účtů Ministerstva financí ČR a ČSÚ

Ukazatel KONSKV / POBYV nám znázorňuje konsolidované kapitálové výdaje na jednoho obyvatele. Nejvyšší kapitálové výdaje byly vypočítány v roce 2010 s hodnotou 8 707 Kč. Naopak nejnižší kapitálové výdaje nastaly v roce 2016, kdy činily 4 614 Kč. Ukazatel KONSV / POBYV je definován jako konsolidované celkové výdaje na jednoho obyvatele. Nejvyšší hodnota celkových výdajů byla zjištěna v roce 2010 s částkou 27 717 Kč. Nejnižší hodnota činila 21 218 Kč v roce 2016.

3.9.3 Podíl výdajů obcí na výdajích vládního sektoru

Zde analyzujeme podíl konsolidovaných celkových výdajů na výdajích vládního sektoru a také podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na kapitálových výdajích vládního sektoru. Podíly jsou uvedeny v procentech. Vládní výdaje za roky 2010 až 2020 byly zjištěny v databázi časových řad ARAD.

Tabulka 14: Podíl konsolidovaných celkových výdajů obcí na výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020

Rok	KONSV (v mil. Kč)	VLVYD (v mil. Kč)	KONSV / VLVYD (v %)
2010	291 507,2	1 742 089	16,73
2011	275 059,7	1 754 783	15,67
2012	237 101,7	1 800 970	13,17
2013	236 551,3	1 718 552	13,76
2014	256 545,5	1 756 269	14,61
2015	249 927,4	1 821 029	13,72
2016	224 177,3	1 770 025	12,67
2017	252 509,2	1 825 410	13,83
2018	291 213,2	1 962 222	14,84
2019	291 300,0	2 044 998	14,24
2020	292 328,9	2 215 523	13,19

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

Tabulka 14 nám znázorňuje procentní podíl celkových výdajů obcí na celkových výdajích vládního sektoru. Můžeme vidět, že podíly vycházejí stejně jako u běžných cen. Nejvyšší podíl tedy nastal v roce 2010 (16,73 %) a nejnižší podíl byl zaznamenán v roce 2016 (12,67 %).

V tabulce 15 jsou uvedeny procentní podíly kapitálových výdajů obcí a kapitálových výdajů vládního sektoru. Opět procentní podíly ve stálých cenách jsou shodné s procentními podíly v běžných cenách. Nejvyšší procentní hodnota vychází v roce 2014 (38,39 %), naopak k nejnižší hodnotě dochází v roce 2012 (25,11 %).

Tabulka 15: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na kapitálových výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	VLKV (v mil. Kč)	KONSKV / VLKV (v %)
2010	91 572,9	239 756	38,19
2011	80 285,9	225 413	35,62
2012	71 130,6	283 315	25,11
2013	67 243,8	185 744	36,20
2014	85 634,0	223 070	38,39
2015	79 994,5	259 216	30,86
2016	48 750,4	176 455	27,63
2017	62 930,5	188 151	33,45
2018	85 988,2	235 155	36,57
2019	81 285,6	253 214	32,10
2020	83 374,1	285 404	29,21

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

3.9.4 Podíl kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu

Tabulka 16: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v roce 2010 až 2020

Rok	KONSKV (v mil. Kč)	THFK (v mil. Kč)	KONSKV / THFK (v %)
2010	91 572,9	202 463	45,23
2011	80 285,9	181 214	44,30
2012	71 130,6	166 968	42,60
2013	67 243,8	148 180	45,38
2014	85 634,0	168 771	50,74
2015	79 994,5	221 861	36,06
2016	48 750,4	144 076	33,84
2017	62 930,5	156 665	40,17
2018	85 988,2	200 489	42,89
2019	81 285,6	217 427	37,39
2020	83 374,1	227 779	36,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle ARAD a závěrečných účtů Ministerstva financí ČR

V tabulce 16 analyzujeme podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v letech 2010 až 2020. Hodnoty tvorby hrubého fixního kapitálu byly použity z databáze časových řad ARAD. Podíl je uveden v procentech.

Můžeme si všimnout, že jednotlivé podíly opět vycházejí stejně jako podíly u běžných cen. V roce 2014 dochází k nejvyšší procentní hodnotě ve výši 50,74 %. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2016 ve výši 33,84 %.

3.10 Faktory ovlivňující kapitálové výdaje obcí v Jihočeském kraji

V této kapitole dochází k samotné analýze jednotlivých faktorů ovlivňujících kapitálové výdaje obcí v Jihočeském kraji pomocí regresní analýzy panelových dat. Tato část byla zpracována v softwaru EViews.

Ze zkoumaného vzorku, jak už bylo zmíněno v metodice, byl odebrán vojenský újezd Boletice, pro který nebyla dostupná data. Dále nejsou analyzována data od roku 2010 do roku 2015 pro obec Polná na Šumavě, která byla původně také vojenským újezdem, ale v roce 2016 byla obnovena a od té doby je považována za obec. Pro ukazatel podílu počtu dětí navštěvujících školu zřizovanou obcí na celkovém počtu obyvatel nebyly zveřejněny údaje za rok 2010, a proto je analýza tohoto faktoru provedena až od roku 2011.

Tabulka 17 znázorňuje výsledky provedené regresní analýzy panelových dat. V jednotlivých sloupcích jsou uvedeny koeficienty vysvětlujících proměnných a v závorce je vždy uvedena testová statistika. Koeficient determinace (R^2) vyjadřuje, z kolika % vysvětlující proměnné vysvětlují variabilitu vysvětlované proměnné. Celkem bylo zvoleno 5 modelů. Všechny modely vyšly jako statisticky významné, tedy mají smysl.

Tabulka 17: Regresní analýza panelových dat

Vysvětlující proměnná		Vysvětlovaná proměnná - KVPOBYV				
		1	2	3	4	5
		koeficient (t-stat)	koeficient (t-stat)	koeficient (t-stat)	koeficient (t-stat)	koeficient (t-stat)
Finanční proměnné	DANPR(-1)	0,176284*** (2,667846)	0,231330*** (3,501119)	0,181767*** (2,857987)	0,180747*** (2,737530)	0,177973*** (2,793720)
	NEDANPR	0,328079*** (5,401517)	0,323358*** (4,552942)	0,357387*** (5,684836)	0,357203*** (5,676895)	0,328427*** (5,383849)
	PRTRA	1,081231*** (36,55549)	1,014054*** (27,15776)	1,083331*** (36,07143)	1,083259*** (36,01525)	1,081352*** (36,64086)
	ZADL(-1)	-0,127228*** (-5,553978)		-0,127570*** (-5,575633)	-0,127575*** (-5,574184)	-0,127218*** (-5,554427)
	DLUH(-1)		-0,092870** (-1,929675)			
	PPBU(-1)	1,74E-05*** (2,557193)		1,72E-05*** (2,532863)	1,73E-05*** (2,666913)	1,76E-05*** (2,729683)
	SALDO(-1)		4,90E-05** (2,294856)			
Politické proměnné	VOLBY(-1)	0,824954*** (2,603521)	0,993943*** (2,841753)	0,835900*** (2,615086)	0,815064*** (2,558766)	0,852032*** (2,673121)
Demografické proměnné	HUSTOTA	0,002804 (0,291176)	0,004048 (0,442098)		0,004311 (0,461952)	0,003244 (0,337948)
	PODNIK	7,111898 (0,701774)	8,446748 (0,813978)	7,463330 (0,737588)	7,475863 (0,739760)	7,086430 (0,699435)
	POCELKEM	0,000287 (0,197112)		0,000375 (0,263164)		
	POPROD	2,557931 (0,351869)			1,652717 (0,220360)	
	PREDPROD2	-7,534664 (-1,307771)				-7,493374 (-1,292232)
Kontrolní proměnné	HOSPCYK(-1)	-0,022923 (-0,266045)	0,066203 (0,703504)	-0,019337 (-0,213756)	-0,026951 (-0,314015)	-0,013285 (-0,146037)
	DEFLATOR	-0,017474 (-0,129033)	-0,007960 (-0,047361)	-0,011196 (-0,074632)	-0,025106 (-0,185891)	0,000330 (0,002199)
	UROKS	0,435033* (1,802658)	0,531383** (2,103925)	0,435422* (1,800259)	0,442777* (1,829543)	0,426728* (1,771756)
Počet pozorování		6 209	6 214	6 214	6 214	6 209
R ²		0,766423	0,720860	0,765988	0,765992	0,766416
Adj. R ²		0,739809	0,689194	0,739442	0,739400	0,739894

Zdroj: Vlastní zpracování výstupů z EViews

Pozn.: *, **, *** označuje hladinu významnosti 10 %, 5 %, 1 %.

První model celkově vysvětluje 77 % variability vysvětlované proměnné, tedy kapitálových výdajů na jednoho obyvatele. Jako statisticky velmi významné (hladina významnosti 1 %) se ukazují daňové a nedaňové příjmy, přijaté investiční transfery, ukazatel zadluženosti, peněžní prostředky na bankovních účtech a vliv předvolebního období. Pokud se daňové příjmy předchozího roku v minulém období změní o 1 tis. Kč, tak v aktuálním roce se změní kapitálové výdaje na obyvatele o 0,176 tis. Kč. Dojde-li ke zvýšení

nedaňových příjmů v aktuálním roce o 1 tis. Kč, potom se kapitálové výdaje zvýší o 0,328 tis. Kč. Nedaňové příjmy obvykle mají malý podíl na příjmech, ale přesto zde vychází vyšší než daňové příjmy. V roce 2020 dle závěrečného účtu Ministerstva financí ČR se nedaňové příjmy podílely na celkových příjmech pouze z 10,03 %. Při vzrůstu investičních přijatých transfer na jednoho obyvatele o 1 tis. Kč dojde ke zvýšení kapitálových výdajů o 1,081 tis. Kč. Koeficient vychází vyšší než jedna, to znamená, že obec na kapitálové výdaje vynaloží více než na přijatou dotaci. Dále se potvrzuje hypotéza, že při růstu zadluženosti kapitálové výdaje klesají. Při vzrůstu zadluženosti v minulém období o jeden procentní bod dochází v aktuálním roce ke snížení kapitálových výdajů o 0,127 tis. Kč. I přesto, že se prokazuje velký vliv výše peněžních prostředků na bankovních účtech v předchozím roce, kapitálové výdaje se v podstatě nezvýší. Také je prokázán vliv předvolebního období, kdy kapitálové výdaje na obyvatele se zvyšují o 0,825 tis. Kč. Kontrolní proměnná úrokové sazby vychází statisticky významná na hladině 10 %. Ostatní kontrolní proměnné spolu se všemi zkoumanými demografickými proměnnými vychází statisticky nevýznamné.

V druhém modelu vychází statisticky velmi významné opět daňové a nedaňové příjmy a přijaté investiční transfery. Pokud se daňové příjmy v předchozím roce změní o 1 tis. Kč, potom dochází v aktuálním roce ke zvýšení kapitálových výdajů na obyvatele o 0,231 tis. Kč. Výše nedaňových příjmů a přijatých investičních transfer je v podstatě stejná jako v předchozím modelu. Kapitálové výdaje na obyvatele se v předvolebním období zvýší o 0,994 tis. Kč. Na hladině významnosti 5 % vychází statisticky významný ukazatel dluhové služby, saldo rozpočtů a úrokové sazby. Pokud dluhová služba v předchozím roce vzroste o jeden procentní bod, pak se kapitálové výdaje na obyvatele sníží v aktuálním roce o 0,093 tis. Kč. Změnila se statistická významnost úrokových sazeb, které jsou zde statisticky významné také na hladině 5 %. Zde není potvrzena hypotéza, že při růstu úrokových sazeb dochází k poklesu kapitálových výdajů. Ovšem kladné znaménko u koeficientu může značit, že obce očekávaly růst úrokových sazeb, a proto se snažily investice realizovat již dříve. Významný vliv je také prokázán u přebytku či deficitu rozpočtu v předchozím roce. Ovšem vliv na výši kapitálových výdajů je v podstatě nulový. Tento model celkově vysvětluje 72 % variability vysvětlované proměnné.

Třetí model vysvětluje 77 % variability vysvětlované proměnné. Opět jako velmi statisticky významné vychází zpožděná proměnná daňových příjmů, nedaňové příjmy, přijaté investiční transfery, zadluženost předchozího roku, výše peněžních prostředků na bankovních účtech a vliv předvolebního období. Koeficienty se nějak významně

nevychylují od výsledků předchozích modelů. Na hladině významnosti 10 % se stávají statisticky významné úrokové sazby. Jako statisticky nevýznamné vychází počet podnikatelských subjektů a celkový počet obyvatel.

Do čtvrtého modelu se přidává proměnná počtu obyvatel v poproduktivním věku, která se opět spolu s ostatními přidanými demografickými proměnnými stává statisticky nevýznamná. V pátém modelu se přidává faktor počtu obyvatel v předproduktivním věku. V analýze byly zkoušeny dva faktory, ale jelikož oba vychází statisticky nevýznamné, byl vybrán ten relevantnější. Oba modely celkově vysvětlují 77 % variability vysvětlované proměnné.

Kontrolní proměnná hospodářského cyklu a deflátoru vychází ve všech modelech jako statisticky nevýznamné. Tyto proměnné slouží především k tomu, aby měly působení ostatních proměnných pod kontrolou.

4 Závěr

Jedním z významných rysů ekonomiky obcí je relativně vysoký podíl kapitálových výdajů na výdajové straně jejich rozpočtu. Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit chování všech obcí v České republice z hlediska kapitálových výdajů a zjistit faktory, které toto chování ovlivňují.

Praktická část této práce je rozdělena na dva úseky. U obou úseků byla analyzována časová řada v období od roku 2010 do roku 2020. V prvním úseku je provedena analýza kapitálových výdajů všech obcí v České republice z hlediska jejich výše, dynamiky a významu v ekonomice. Je uveden vývoj jak v běžných cenách, tak i ve stálých cenách roku 2010, které musely být přepočítány pomocí deflátoru HDP.

Pomocí popisné statistiky byl zjišťován vývoj běžných a kapitálových výdajů, celkové a kapitálové výdaje na obyvatele, podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích, podíl celkových a kapitálových výdajů na výdajích vládního sektoru a podíl kapitálových výdajů na tvorbě hrubého fixního kapitálu. Při porovnávání běžných a kapitálových výdajů bylo zjištěno, že převažující část tvoří běžné výdaje, které jsou především používány k provozní činnosti a každoročně se opakují. Kapitálové výdaje se podílí na celkových výdajích z 29 %. Z hlediska dynamiky vykazují kolísavou tendenci. Konsolidované kapitálové výdaje na obyvatele se pohybují od 6 400 Kč do 9 500 Kč. Výjimkou se stal rok 2016, kdy byl zaznamenán propad na 4 971 Kč. Okolo 14 % se podílejí celkové výdaje obcí na výdajích vládního sektoru. Kapitálové výdaje obcí se z 33 % podílejí na kapitálových výdajích vládního sektoru a na tvorbě hrubého fixního kapitálu ze 41 %.

Při porovnávání kapitálových výdajů v běžných a stálých cenách roku 2010 bylo zjištěno, že kapitálové výdaje ve stálých cenách jsou nižší. To je způsobeno tím, že došlo k přepočtu na stálé ceny pomocí deflátoru HDP, který dané výdaje očišťuje o vliv inflace. Konsolidované kapitálové výdaje ve stálých cenách roku 2010 přepočtené na jednoho obyvatele se pohybují od 5 900 Kč do 8 800 Kč. V roce 2016 byl zaznamenán propad na 4 614 Kč.

Ve druhém úseku dochází k analýze jednotlivých faktorů ovlivňujících kapitálové výdaje obcí v Jihočeském kraji za použití regresní analýzy panelových dat. Celkem bylo stanoveno 17 faktorů, které by mohly ovlivňovat kapitálové výdaje. Tyto faktory byly rozděleny do čtyř skupin: finanční, politické, demografické a kontrolní. Na hladině významnosti 1 % vychází jako statisticky významné daňové příjmy předchozího roku a ne-daňové příjmy, přijaté investiční transfery, zadluženost předchozího roku, peněžní

prostředky na bankovních účtech v předchozím roce a vliv předvolebního období. Jako statisticky významné na hladině 5 % se ukazuje dluhová služba předchozího roku a také saldo rozpočtu předchozího roku. Vliv úrokových sazeb vychází jako statisticky významný převážně na hladině 10 %. U této proměnné nelze potvrdit hypotézu, že s růstem úrokových sazeb dochází k poklesu kapitálových výdajů. Ovšem to může být způsobeno tím, že obce předpokládaly růst úrokových sazeb, a proto se snažily realizovat investice již dříve. Všechny tyto faktory, které jsou statisticky významné, ovlivňují kapitálové výdaje obcí. Jako statisticky nevýznamné vychází všechny demografické proměnné a kontrolní proměnná hospodářského cyklu a deflátor HDP.

5 Summary

This bachelor thesis explains the investment activities of municipalities in the Czech Republic. It is focused on the budgetary behaviour of municipalities, especially on capital expenditures. The theoretical part describes the budgets, expenditures and incomes of municipalities. It defines capital expenditures and the factors that influence the investment activities of municipalities. All this knowledge is used in the practical part of this thesis.

The second part of the thesis analyses expenditures of all municipalities in the Czech Republic, emphasising the amount and dynamics using descriptive statistics. The next step is the analysis of a sample of municipalities. It analyses 624 municipalities in the South Bohemia Region using regression analysis to examine the influence of the selected factors. The analysis uses publicly available data in the long-time period from 2010 to 2020. In the results of this thesis are identified the factors that significantly influence the capital expenditures of municipalities.

Key Words: budget, capital expenditures, municipality, South Bohemia Region

JEL Classification: H72 State and Local Budget and Expenditures

6 Seznam literatury

Císařová, E., & Pavel, J. (2008). *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika.

Čadil, J. (2010). *Regionální ekonomie: teorie a aplikace*. Praha: C. H. Beck.

Hamerníková, B., & Maaytová, A. (2010). *Veřejné finance*. (2., aktualiz. vyd). Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Jáč, I. (2010). *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing.

Jílek, M. (2008). *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI.

Lukáčik, M., Lukáčiková, A., & Szomolányi, K. (2010). *Panelové dáta v programe EViews*. Bratislava: Ekonomická univerzita.

Musgrave, R., & Musgrave, P. (1994). *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press.

Peková, J. (2004). *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press.

Peková, J. (2008). *Veřejné finance: úvod do problematiky*. (4., aktualiz. a rozš. vyd). Praha: ASPI.

Peková, J. (2011). *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Peková, J., Pilný, J., & Jetmar, M. (2008). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. (3., aktualiz. a rozš. vyd). Praha: ASPI.

Pilný, J. (2007). *Veřejné finance*. (Vyd. 5. (dopl. a upr.)). Pardubice: Univerzita Pardubice.

Provazníková, R. (2015). *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. (3. aktualizované a rozšířené vydání). Praha: Grada Publishing.

Rektořík, J., & Šelešovský, J. (2002). *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy*. Brno: Masarykova universita.

Sedmíhradská, L. (2015). *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer.

Startz, R. (2019). *EViews Illustrated*. Irvine, CA: Quantitative Micro Software.

Tománek, P. (2006). Role běžného a kapitálového rozpočtu územních samosprávných celků. In: *Theoretical and Practical Aspects of Public Finance*. VŠE Praha.

Toth, P. (1998). *Ekonomika měst a obcí*. Praha: Vysoká škola ekonomická.

Webové stránky

Ministerstvo financí ČR (2021). Státní závěrečný účet územních rozpočtů – 2020. Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu/2020/statni-zaverecny-ucet-uzemnich-rozpocetu-43735>

Obec a finance. (5/2008). Výdaje obcí podle odvětví a velikostních skupin. *Obec a finance*. Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6359399>

Obec a finance. (2/2015). Alternativní možnosti financování municipálních projektů. *Obec a finance*. Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6695850>

Obec a finance. (4/2015). Financování projektů municipalit. *Obec a finance*. Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6704653>

Obec a finance. (3/2016). Obce a vydání komunálních dluhopisů. *Obec a finance*. Dostupné z <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6721806&ht=komun%E1ln%ED+dluhopis>

Legislativní dokumenty

Vyhláška č. 323/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě

Zákon č. 243/2000 Sb., Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Seznam zkratek

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český Statistický Úřad
DANPR (-1)	Zpožděná proměnná daňových příjmů
DEFLATOR	Deflátor HDP
DLUH (-1)	Dluhová služba předchozího roku
DP	Demografické proměnné
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
EU	Evropská unie
FP	Finanční proměnné
HDP	Hrubý domácí produkt
HOSPCYK (-1)	Zpožděná proměnná hospodářského cyklu
HUSTOTA	Hustota osídlení
KONSBV	Konsolidované běžné výdaje
KONSKV	Konsolidované kapitálové výdaje
KONSKV/KONSV	Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na celkových výdajích
KONSKV/POBYV	Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na počtu obyvatel
KONSKV/THFK	Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na tvorbě hrubého fixního kapitálu
KONSKV/VLKV	Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na kapitálových výdajích vládního sektoru
KONSV	Konsolidované celkové výdaje

KONSV/POBYV	Podíl konsolidovaných celkových výdajů na počtu obyvatel
KONSV/VLVYD	Podíl konsolidovaných celkových výdajů na výdajích vládního sektoru
KVO	Kapitálové výdaje obcí
KVPOBYV	Kapitálové výdaje na jednoho obyvatele
NEDANPR	Nedaňové příjmy
POBYV	Počet obyvatel
POCELKEM	Počet obyvatel celkem
PODNIK	Podíl podnikatelských subjektů k počtu obyvatel
POPPOD	Podíl počtu obyvatel v poproduktivním věku
PP	Politické proměnné
PPBU (-1)	Stav peněžních prostředků na bankovních účtech obcí předchozího roku
PREDPROD1	Podíl počtu obyvatel v předproduktivním věku
PREDPROD2	Podíl počtu obyvatel v předproduktivním věku
PRIBOR	Prague Inter Bank Offered Rate
PRTRA	Přijaté investiční transfery
SALDO (-1)	Přebytek či deficit rozpočtu předchozího roku
THFK	Tvorba hrubého fixního kapitálu
UROKS	Úrokové sazby
VLKV	Kapitálové výdaje vládního sektoru
VLVYD	Výdaje vládního sektoru
VOLBY (-1)	Zpožděná proměnná voleb do zastupitelstev obcí
ZADL (-1)	Zadluženost předchozího roku

7 Seznam tabulek a obrázků

Seznam rovnic

Rovnice 1: Vzorec hospodaření rozpočtu	3
Rovnice 2: Lineární regresní model.....	26
Rovnice 3: Model prostorových fixních efektů	26

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj konsolidovaných běžných a kapitálových výdajů obcí ČR v roce 2010 až 2020	27
Graf 2: Vývoj konsolidovaných kapitálových výdajů obcí ČR v letech 2010 až 2020 v běžných a stálých cenách roku 2010.....	33

Seznam obrázků

Obrázek 1: Vztah běžného a kapitálového rozpočtu	4
Obrázek 2: Rozpočtový proces	5
Obrázek 3: Příjmy územního rozpočtu	8

Seznam tabulek

Tabulka 1: Kapitálový rozpočet.....	4
Tabulka 2: Druhové členění kapitálových výdajů	13
Tabulka 3: Obce dle počtu obyvatel v Jihočeském kraji	19
Tabulka 4: Konsolidované běžné, kapitálové a celkové výdaje obcí ČR v roce 2010 až 2020 (v mil. Kč).....	27
Tabulka 5: Dynamika konsolidovaných kapitálových výdajů v roce 2010 až 2020	28
Tabulka 6: Konsolidované celkové a kapitálové výdaje na 1 obyvatele v roce 2010 až 2020	29
Tabulka 7: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů na konsolidovaných celkových výdajích v roce 2010 až 2020	30
Tabulka 8: Podíl konsolidovaných celkových výdajů obcí na výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020	30

Tabulka 9: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na kapitálových výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020	31
Tabulka 10: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v roce 2010 až 2020	32
Tabulka 11: Konsolidované běžné, kapitálové a celkové výdaje obcí ČR v roce 2010 až 2020 (v mil. Kč).....	33
Tabulka 12: Dynamika konsolidovaných kapitálových výdajů ve stálých cenách roku 2010 v letech 2010 až 2020	34
Tabulka 13: Celkové a kapitálové výdaje na 1 obyvatele v roce 2010 až 2020	34
Tabulka 14: Podíl konsolidovaných celkových výdajů obcí na výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020	35
Tabulka 15: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na kapitálových výdajích vládního sektoru v roce 2010 až 2020	36
Tabulka 16: Podíl konsolidovaných kapitálových výdajů obcí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v roce 2010 až 2020	36
Tabulka 17: Regresní analýza panelových dat	38